

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia piątek, 30 grudnia 2022 r.

Poz. 6133

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.432.2022.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 28 grudnia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561)

stwierdzam nieważność

§ 24 ust. 2 uchwały Nr XXXIII/270/2022 Rady Gminy Stare Czarnowo z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Stare Czarnowo.

Uzasadnienie

W dniu 29 listopada 2022 r. Rada Gminy Stare Czarnowo podjęła uchwałę Nr XXXIII/270/2022 w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Stare Czarnowo. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 1 grudnia 2022 r. W toku badania jego legalności stwierdzono, że w części narusza on obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

Materialnoprawną podstawę ww. uchwały stanowi art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym *do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie statutu gminy*. Przepisy tej ustawy wskazują również, jakie kwestie powinny być unormowane w statucie gminy. I tak, w statucie określa się: ustrój gminy (art. 3 ust. 1), zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych (art. 5 ust. 3), zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich (art. 11b ust. 3), zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5), zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji (art. 18b ust. 3), organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy (art. 22 ust. 1), zasady działania klubów radnych (art. 23 ust. 4), zasady udziału przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych w pracach rady gminy (art. 37a), uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy (art. 51 ust. 3). Udzielona radzie gminy kompetencja ma szeroki zakres, co jednak nie oznacza dowolności w przedmiocie uchwalania statutu gminy. Organy władzy publicznej są bowiem – w myśl art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ - zobligowane do działania na podstawie i w granicach prawa.

Ponadto, podkreślić należy, że statut gminy jest aktem prawa miejscowego, a zatem zastosowanie znajdzie przepis art. 94 Konstytucji RP, z którego wynika, iż organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów, jedynie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Zgodnie z ustaloną w art. 87 Konstytucji RP hierarchią źródeł prawa, akty prawa miejscowego nie mogą regulować materii należącej do przepisów wyższego rzędu i nie mogą być z nimi sprzeczne. Również z art. 169 ust. 4 Konstytucji RP wynika, iż określona w art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym samodzielność rady gminy w zakresie kształtowania w drodze statutu ustroju wewnętrznego gminy może być realizowana tylko i wyłącznie w granicach ustaw. Z treścią wskazanych regulacji konstytucyjnych koresponduje również przepis art. 40 ust. 1 ustawy, w myśl którego gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, jednakże wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień określonych w ustawach.

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt badanej uchwały stwierdzić należy, że chociaż - co do zasady - Rada Gminy Stare Czarnowo wypełniła delegację ustawową regulując w Statucie Gminy Stare Czarnowo wszystkie kwestie, jakie powinny znaleźć się w przepisach ustrojowych gminy, to jednak w §24 ust. 2 tego aktu w sposób nieuprawniony przyznała sobie kompetencję przewidzianą przez prawodawcę w art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym dla innego podmiotu, jednocześnie unormowała więc materię już uregulowaną w akcie wyższego rzędu,

W §24 ust. 2 uchwały Nr XXXXIII/270/2022 organ stanowiący Gminy Stare Czarnowo ustalił, że: *Rada na wniosek Przewodniczącego Obrad może powołać spośród Radnych Sekretarza Obrad i powierzyć mu prowadzenie listy mówców, rejestrowanie zgłoszonych wniosków, obliczanie wyników głosowania jawnego, sprawdzanie quorum oraz wykonywanie innych czynności o podobnym charakterze. Stosownie do § 2 pkt 6 ww. uchwały użyte w tym unormowaniu określenie „Przewodniczący Obrad” oznacza Przewodniczącego Rady Gminy Stare Czarnowo prowadzącego obrady Sesji albo Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Stare Czarnowo prowadzącego obrady Sesji w zastępstwie Przewodniczącego Rady.*

Z brzmienia cyt. postanowienia wynika, że Rada Gminy Stare Czarnowo przyznała sobie uprawnienie do powoływania osoby (radnego), która będzie wykonywała czynności organizacyjne podczas sesji organu stanowiącego, przez co w sposób istotny naruszyła prawo. W myśl bowiem art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady jest zadaniem przewodniczącego rady, który może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. Treść powołanego przepisu jednoznacznie wskazuje zatem, że to Przewodniczący Rady Gminy Stare Czarnowo, nie zaś Rada Gminy Stare Czarnowo, może wyznaczyć inną osobę do wykonywania takich czynności organizacyjnych w trakcie podczas obrad, jak: prowadzenie listy mówców, rejestrowanie zgłoszonych wniosków, obliczanie wyników głosowania jawnego, sprawdzanie quorum itp., jednak nie może to być dowolny radny Rady Gminy Stare Czarnowo, ale wyłącznie jej Wiceprzewodniczący.

Mając na względzie powyższe, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności § 24 ust. 2 uchwały Nr XXXXIII/270/2022 Rady Gminy Stare Czarnowo z dnia 29 listopada 2022 r. *w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Stare Czarnowo*, z powodu istotnego naruszenia art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski